

[Birgitte Husmark]

netop det, der er det særlige nordiske kendetegn i modsætning til forholdene i det centralistiske og hierarkisk opbyggede EF, som vi bestemt håber på at kunne ændre og vil gøre alt for at ændre i nordisk retning.

Pia Kjærsgaard (FP):

Man kan konstatere, at EF-feberen også har bidt sig fast, når vi diskuterer nordisk samarbejde, i hvert fald hvis man skal dømme ud fra statsministerens skriftlige redegørelse om det fremtidige samarbejde i Norden. I denne redegørelse beskæftiger statsministeren sig med forholdet til EF på 3 af i alt 8 sider. Jeg skal ikke hermed sige, at forholdet til EF ikke er vigtigt, når man diskuterer nordisk samarbejde – det er det naturligvis – men det er måske en lille smule betegnende, at selv når vi skal diskutere samarbejdet i Norden, har statsministeren vanskeligt ved at abstrahere fra EF.

Statsministeren konstaterer, at Norden vil påvirke EF-samarbejdet med hensyn til den sociale dimension. Det er jo en sjov form for konservativ indstilling, at man accepterer socialistiske og formynderiske tiltag, når blot de betegnes med sætninger eller betegnelser som »den nordiske model« og »den sociale dimension«.

Statsministeren opholder sig i redegørelsen meget ved det forhold, at nordiske værdier skal kunne fremmes i EF. Statsministeren konstaterer også, at det i den forbindelse er en forudsætning, at de nordiske lande bliver fuldgyltige medlemmer af EF. Så kan man jo stille følgende spørgsmål: Hvad er nytten af at fremme såkaldte nordiske værdier i EF, når de øvrige nordiske landes forhold til EF slet ikke er afklaret, og hvis det viser sig, at de øvrige nordiske lande slet ikke ønsker EF-medlemskab?

Statsministeren nævner selv, at bortset fra Island skal de nordiske lande blive ved med at indrette sig på fuldgyldigt medlemskab af EF. Nu må jeg lige i parentes bemærke, at Færøerne og Grønland jo har frabedt sig medlemskabet. Men der er jo også den lille krølle ved det, at det er noget, de nordiske befolkninger skal tage stilling til. Mig bekendt diskuterer man da i hvert fald, om ikke det ville være en god idé med folkeafstemninger, og som meningsmålingerne tegner, ser det såmænd ikke ud til, at der i hvert fald indtil videre er den store opbakning.

Så kan man spørge: Hvad er nordiske værdier i det hele taget? Der eksisterer nok utrolig mange forskellige opfattelser af, hvad såkaldte nordiske værdier er, og Fremskridtspartiet deler f.eks. ikke begejstringen for den nordiske model. Jeg er overbevist om, at mange andre partier i Norden også har store reservationer over for den nordiske model. Systemskiftet i Sverige demonstrerer jo f.eks. mere end tydeligt, at den nordiske model er brændt mere eller mindre sammen. I dag ønsker befolkningen ikke al den regulering og styring og alt det offentlige formynderi, 1990'ernes krav er mere personlig frihed og mindre statsindblanding. Det burde være helt tydeligt, og jeg behøver bare at nævne det store frihedsbudskab, som nejtet fra den danske befolkning til Maastricht-traktaten var. Sådan opfatter vi det i hvert fald i Fremskridtspartiet.

Så omtaler statsministeren med meget stor glæde alle de midler, der bruges på det nordiske samarbejde, og det synes jeg ikke er særlig klædeligt eller særlig meget i sin orden. Alle de nordiske lande lider jo i øjeblikket af nogle alvorlige økonomiske kriser, som politikerne har skabt ved ustandselig at regulere økonomien. I stedet for at bruge en strøm af midler på forskellige afskygninger af et fællesnordisk samarbejde burde regeringerne i de nordiske lande koncentrere sig om at få saneret de nordiske gældsøkonomier. I Sverige har man jo med prisværdigt mod påbegyndt dette hårde arbejde, og måske kunne vi lære noget af det, også inden for det nordiske samarbejde.

Statsministeren nævnte også i sin redegørelse en række områder, der skal opprioriteres. Det gælder kultursamarbejde, uddannelse, forskning, børne- og ungdomskultur osv. osv. Det logiske spørgsmål til denne lange liste er, om ikke det fællesnordiske samarbejde for samtlige de nævnte områder kunne klares ved private initiativer. Man har jo før hørt, at private kunne finde sammen over de nordiske grænser i forskellige sammenhænge; men 1990'erne er måske det årti, hvor det tidligere så højt priste private initiativ bliver begravet.

Udbygningen af et fælles indre marked er et af de få områder, hvor Fremskridtspartiet mener at en fælles nordisk offentlig indsats kunne forsvares, men dette område er ikke rigtig nævnt i statsministerens redegørelse. Der burde eksistere en fælles opfattelse af, hvordan vi